

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Seder Rav 'Amram Ga'on z.l.

Amram ben Sheshna

<אָאָג אַנשש אָב אַרמע

Warszawa, 625 = 1865

הלימ רדס

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9755

סדר מילה

וזרכת מילה ששאלתם ק' היא, כמל אומר: ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על המילה:

חבי הכן מצדך:

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להכניסו בבריתו של אברהם אבינו:

והעומדין אומרים. כשם שהכנסתו לברית כך תכניסהו לתורה ולחופה ולמצות ולמעשים טובים:

ומזגין כוס ומצדך:

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדש ידיר מבטן. חוק בשארו שם וצאצאיו תתם באות ברית קדש, על כן בשכר זה אל חי חלקנו צורנו צוה להציל ידידות שארנו משחת, למען בריתו אשר שם בבשרנו, ברוך אתה ה' כורת הברית:

תשתלח אסותא דחיי ודרחמי מן קדם מימרא דשמיא לאסאה לרביא הרין. ויתקרי שמיא בישראל (פלוגי), ויתסי כמה דאתסיאו מי מרה על ידי משה. וכמיא דיריחו על ידי אלישע, כן יתסי בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן:

תשתלח אסותא דחיי ודרחמי מן קדם מימרא דשמיא, לאסאה לאמיה דרביא הרין, דהיא צריכה אסו. ותתסי כמה דאתסיאו מי מרה ע"י משה וכמיא דיריחו על ידי אלישע, כן תתסי בעגלא, ואמרו אמן:

ובמשגרין את הכוס לאמו של תינוק, ולמה לאמו של תינוק שכחמו עליו שירה, ובקשו הלבור רחמים על התינוק ועל אמו, כמו שרגילין לומר בשם שהכנסתו לברית ק' תכניסהו לתורה ולחופה, ותשתלח אסותא, ולאמו חולה היא ולריכה לרחמים ולרפואה, לכך שותה אותו אמו של תינוק:

והכי אמר שר שלום גאון⁹⁷ כשמצדך חבי הכן להכניסו בבריתו של אברהם חבינו, אין מצדך חלא לאחר המילה, ואשפ"י שאמרו חכמים כל המנות כלן מצדך עליהן עובר לעשייתן, מילה שאני דחיישין שמה תתקלקל המילה ומנאל מויליא שם שמים לבטלה. ואם האמר שחיעה ותקיעה נמי ליחוש, לא דמו כקך תרתין סן בידו שלו. ואיכא למימר דמלי מקיים להו, [מילה] ביד אחר הוא נמי יומר דמקיים הלכך לאחר [המילה] מקומה, וכך מנהג בשתי ישיבות. ואשר קדש ק' אמורה בתלמוד, ת"ר המצדך אומר אשר קדש ידיר מצדך וכו', [וכיון] דהכי גרסינן בגמרא אין לשמותה ואין להוסיף עליה, וכך אמר מר רב צדוק גאון ז"ל, מביאין לפנינו מים ובהם הדם ומימי בשמים שריחן נודף יפה יפה, ומביאין לפנינו מים ומוהלין את התינוק על המים שיפול דם המילה לתוך המים, ורוחלין צדן ידיים כל המועדים. כלומר זה דם הברית שבין המקום לאברהם חבינו. והכי אמר מר רב יהודאי גאון בית דין שמלו במקום שאין

⁹⁷ ע"י טור יור"ד סי' רס"ה שמכיל זה ע"ש:

סדר מילה

נג

שאין אז הכל מצרכין להכניסו בצריתו :
המל' את הגרים לומר , ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו
על המילה וסמךך לומר ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו
וצונו למול את הגרים , ולהטיף מהם דם ברית , שאלמלא דם ברית לא נתקיימו שמים
וארץ , שנא' אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי . בא"י כורת הברית :
סמל את העבדים מצרך :

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו למול את העבדים ,
ולהטיף מהם דם ברית , שאלמלא דם ברית , לא נתקיימו שמים וארץ שנא'
אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי . ברוך אתה ה' כורת הברית :
מי שמל גר לו עבד גדול יכסה ערוס ויבדק על המילה ואח"כ ימול : אמר רב פפא
סאי לומנא דלא מייץ סכנתא סוא ומעצרין ליה :

ברכת אירוסין

ברוך אתה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על העריות , ואסר לנו
את הארוסות והתיר לנו את הנשואות על ידי חופה וקידושין . ברוך אתה ה'
מקדש ישראל על ידי חופה וקידושין :

ברכת התנים ששאלתם , אין לה זכר בצרכת המזון כל עיקר , אלא שאומר תחלה
ברוך שהשמחה במעונו :

ואלו הן שבע ברכות שצרכין כל שבעת ימי חופה , בתחלה לומר : *

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן :

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם שהכל ברא לכבודו :

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם יוצר האדם :

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר יצר את האדם בצלמו בצלם דמות תבניתו
והתקין לו ממנו בנין עדי עד . ברוך אתה ה' יוצר האדם :

שוש תשיש ותגל עקרה בקבוץ בניה לתוכה בשמחה . בא"י משמח ציון בבניה :
שמח תשמח רעים אהובים כשמחך יצורך מקדם . בא"י משמח חתן וכלה :

ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר ברא ששון ושמחה חתן וכלה . גילה
ורגה ודיצה אהבה ואחוה שלום ורעות , מהרה ה' אלהינו ישמע בערי יהודה
ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול מצהלות חופות חתנים
ממשתה נערים ומנגינתם . ברוך אתה ה' משמח חתן וכלה :

כהיום הזה בירושלים , ירבו שמחות בישראל , וינסו אנחות מישראל , ירבו בשורות
טובות בישראל , ירבו ישועות בישראל , ירבו נחמות בישראל , תרבה
אהבה בישראל , תרבה ברכה בישראל , תרבה גילה בישראל , תרבה דיצה בישראל ,
ירבה הוד בישראל , ירבה ועד בישראל , ירבה זכות בישראל , ירבה חתן בישראל ,
ירבו ימים טובים בישראל , אליהו הנביא במהרה יבא אלינו , המלך המשיח

יצמח (סדר"ע) ה"א יד 14

(* ע"גמ' כחכות (דף ה' ע"א) לזכר שנינו נוכחות נכרות כאלס :